

महाशिला गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड २, संख्या १०, चैत्र २ गते, २०७६ साल

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी महाशिला गाउँसभाले देहायको ऐन जारी गरेको छ ।

भाग १

स्थानीय शिक्षा ऐन (पहिलो संशोधन) २०७५

प्रस्तावना : महाशिला गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा ऐन २०७५ लाई संशोधन बान्धनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार संशोधन गरिएको ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : १) यस एनेको नाम स्थानीय शिक्षा (पहिलो संशोधन) ऐन २०७६ रहेको छ । यस ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२) स्थानीय शिक्षा ऐन २०७५ को दफा २ (यस पछि मूल ऐन भनिएको) को (थ) मा अभिभावक शब्दको परिभाषा थप गरिएको ।

“अभिभावक” भन्नाले विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको अभिभावक भनी विद्यालयको अभिलेखमा जनिएको व्यक्ति सम्फन्तु पर्छ र सो शब्दले स्थानीय शिक्षा (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७६

दफा १९ को १ प्रयोजनको लागी (विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन)प्रयोजनको लागी विद्यार्थीको बाबु,आमा,बाजे वा बज्यै र त्यस्ता अभिभावक नभएका विद्यार्थीको हकमा त्यस्तो विद्यार्थीलाई संरक्षकत्व प्रदान गर्ने व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ ।

३) मूल ऐनको दफा १८ मा वडा शिक्षा समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गतको व्यवस्था शंशोधन गरिएको ।

क) आफ्नो वडाको शैक्षिक योजना तयार गर्ने ।

ख) आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने परिक्षालाई मर्यादित र भयरहित बनाउन सहयोग गर्ने ।

ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने,जागरूक बनाउने र सजग बनाउने ।

घ) विद्यालयको लागि आवश्यक साधनस्रोत जुटाउने र परिचालन गर्ने ,गराउने ।

ङ) अभिभावक र शिक्षक वीच विवाद भएमा त्यसको समाधान गर्ने ।

च) विद्यालयको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने गराउने ।

छ) विद्यालय गाभ्ने,सार्ने ,नाम परिवर्तन गर्ने ,तह थप गर्न गाउँशिक्षा समितिमा सिफारीस गर्ने ।

ज) वडाको शैक्षिक अभिवृद्धिका लागी आवश्यक कार्यहरु गर्ने ।

झ) वडा शिक्षा समितिले आफ्नो बैठक सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने ।

ज) प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र सञ्चालन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने ।

४) मूल ऐनको दफा १९ (१) को विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्बन्धि व्यवस्था निम्नानुसार शंशोधन गरिएको ।

सामुदायिक विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्नको लागी प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरु रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहने छ ।

क) अभिभावकहरु मध्येबाट छानिएका कम्तीमा दुई महिला सहित चारजना -सदस्य

ख) विद्यालय रहेको वडाका जनप्रतिनिधिहरु मध्येबाट अध्यक्ष वा निजले तोकेको एकजना -सदस्य

ग) विद्यालयका संथापक, बुद्धिजीवी, शिक्षा प्रेमी, चन्दादाताहरु मध्येबाट व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना महिला सहित दुईजना -सदस्य

घ) समितिका सदस्यहरुले (ख) (ग) र (घ) मध्येबाट छानेको व्यक्ति -अध्यक्ष

ड.) स्थानिय शिक्षाप्रेमी मध्येबाट गाँउशिक्षा समितिले मनोनित गरेको एकजना -सदस्य

च) शिक्षकहरु मध्येबाट छनोट भएको प्रतिनिधि १ जना -सदस्य

छ) विद्यालयको प्रधानाध्यापक -सदस्य सचिव

३) विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र र वालमैत्री विद्यालयको रूपमा विकाश गर्न तोकिएको सुतकहरु पुरा गर्न आवश्यक गर्नु व्यवस्थापन समितिको दायित्व सम्झनुपर्ने छ ।

५) मूल ऐनको दफा २९ को उपदफा (३) को थप व्यवस्था गरिएको ।

उपदफा २ बमोजिम गाँउपालिकाले तोकिएको अक्तिरिक्त कामको निम्नि
विद्यालय शिक्षक / कर्मचारीलाई तोकिएबमोजिम सुविधा प्रदान गर्न
सकिने प्रबधान मानसिव हुने ।

६) मुल ऐनको दफा ५९ मा दण्ड सजाय सम्बन्धि व्यवस्थामा शंशोधनः

- १) कसैले विद्यालयको सम्पति हिनामिना वा नोक्सान गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई मुद्दा हेने अधिकारी वा न्यायिक समितिले विगो असुल गरी विगो बमोजिम सजाय हुनेछ ।
- २) कसैले देहायका कार्य गरेमा ,गर्न लगाएमा वा सो कार्य गर्न सहयोग पुऱ्याएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई कसुरको मात्रा हेरी कानूनले तोके बमोजिम सजाय हुनेछ ।
  - क) उत्तरपुस्तिका परिक्षण गर्दा लापरबाही वा गैर जिम्मेवारपूर्ण कार्य गरेमा
  - ख) परिक्षा केन्द्रमा सम्बन्धित पदाधिकारीको स्विकृति बेगर प्रवेश गर्न प्रयत्न गरेमा वा परिक्षा केन्द्र नियन्त्रणमा लिई अमर्यादित कार्य गरेमा,
  - ग) परिक्षा प्रकाशनमा अनियमिता गरेमा ,
  - घ) परिक्षाको मर्यदा भङ्ग हुने अन्य कुनै कार्य गरेमा ।
- (ड.) अनुमति नलिई कुनै शैक्षिक कार्यक्रम ,शैक्षिक परामर्श सेवा ,ब्रिज कोर्स ,भाषा शिक्षण कक्षा तथा पुर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गरेमा ।
- (च) कानुन कक्षा सञ्चालन गरेमा ।
- (छ) प्रश्न पत्रको गोपनियता भङ्ग गरेमा ।
- ज) अरुको तर्फबाट परिक्षा दिएमा ।

भ) विद्यार्थी भर्ना गर्दा दान, उपहार वा कुनै रकम लिएमा ।

गाउँ शिक्षा नियमावली २०७५ लाई शंशोधन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : गाउँ शिक्षा नियमावली २०७४ लाई शंशोधन गर्न वान्छनीय भएकोले ।

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : यस नियमावलीको नाम गाउँशिक्षा नियमावली (पहिलो शंशोधन), २०७६ रहेको छ । यस नियमावली स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२) गाउँ शिक्षा नियमावलीको शंशोधन : गाउँ शिक्षा नियमावली २०७४ (यस पछि नियमावली भनिएको) को प्रारम्भिक नाम गाउँ शिक्षा नियमावली २०७५ रहने ।

३) नियमावलीको परिच्छेद ५ को शंशोधन : नियमावलीको परिच्छेद ५ मा भएको विद्यालय व्यवस्थापन समिति सम्बन्धि व्यवस्था हटाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सदस्यको छनौट, काम कर्तव्य र अधिकार तथा बैठक सम्बन्धि कार्यविधि राखिएको ।

४) नियमावलीको नियम २९ (ड) हटाईएको :

गाउँसभा सदस्यलाई वि.व्य.स. सदस्यमा अयोग्य ठहराएकोमा उक्त प्रावधान हटाइएको ।

५) नियमावलीको नियम ३१ को (ण) शंशोधन :

तोकिएको लेखा परीक्षकबाट तोकिएको समयअवधि भित्र सम्पन्न गर्नु पर्ने ।

६) नियम ३५ मा उपनियम १ थप गरिएको :

आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा समितिको गठन, काम कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धि व्यवस्था ।

- आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा समितिको गठन ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुको आधारभूत तहको अन्तिम परीक्षा सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्न ५ सदस्यीय आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा समिति देहाय बमोजिम रहने गरि थप गरिएको ।

शिक्षा अधिकृत

- अध्यक्ष

प्रधानाध्यापक वा शिक्षकहरु मध्येबाट वार्षिक रूपमा शिक्ष शाखाबाट मनोनयन हुने गरि २ जना - सदस्य

सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा काम गर्ने पालिकाका कर्मचारीहरु मध्ये एक जना - सदस्य

प्राविधिक सहायक - सदस्य सचिव

आधारभूत तह उत्तीर्ण समितिको काम कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

आज्ञाले,
बुद्धिराम उपाध्याय
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत